

ÎNCHEIERE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 17 februarie 2017, prin care a fost admisă parțial acțiunea

constată:

La 17 august 2016, ÎM CIA „Transelit” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 3 aprilie 2016, între ÎM CIA „Transelit” SA în calitate de asigurator și ÎS „Calea Ferată din Moldova” în calitate de asigurat a fost semnat contractul general nr. 003CH/15 de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Afirmă că potrivit pct. 5.2 din contractul de asigurare menționat, prima de asigurare constituie 439232,22 lei.

Evidențiază că pe parcursul colaborării a părților contractante, s-a creat o datorie a pârâtului față de ÎM CIA „Transelit” SA în mărime de 242822,42 lei.

Remarcă că deși a încercat soluționarea pe cale amiabilă a acestui diferend financiar, până în prezent, nu au ajuns la un numitor comun, cu toate că termenul de scadență a fost cu mult depășit.

Totodată, relevă că a înaintat pârâtului și cerere de restituire, însă până la acest moment nu a intrat în posesia sume de 242822,42 lei.

Cu referire la prevederile art. 8 alin. (2) lit. a), 9, 512, 572, 602, 1301, 1316 alin. (1) lit. c) Cod civil, menționează că ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu și-a

respectat obligațiile asumate prin contractele încheiate, drept urmare a refuzat din rea - credință să achite primele de asigurare către ÎM CIA „Transelit” SA.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 9, 11, 512, 513, 514, 572, 573, 575, 602, 617 Cod civil, art. 5, 7, 27, 38, 80, 94, 96, 118, 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea silită din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a datoriei în mărime de 242822,42 lei în beneficiul ÎM CIA „Transelit” SA, precum și încasarea taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

La 24 ianuarie 2017, ÎM CIA „Transelit” SA a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând admiterea acesteia, încasarea din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a datoriei în mărime de 132822,42 lei în beneficiul ÎM CIA „Transelit” SA, a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 20000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 17 februarie 2017 a fost admisă parțial acțiunea, încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul ÎM CIA „Transelit” SA datoria în baza contractului nr. 003CH/15 din 3 aprilie 2016 în mărime de 132822,42 lei.

A fost încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul ÎM CIA „Transelit” SA cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în mărime de 7284,70 lei și 3000 lei cu titlu de asistență juridică.

În rest, au fost respinse pretențiile.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 a fost respins apelul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 23 februarie 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea integral.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel și instanța de fond, la examinarea cauzei date, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Având în vedere prevederile art. 704 Cod civil, susține că contractul de asigurare nr. 003CH/15 din 3 aprilie 2016, încheiat între ÎM CIA „Transelit” SA în calitate de asigurator și ÎS „Calea Ferată din Moldova” în calitate de asigurat, este unul sinalagmatic.

Astfel, potrivit pct. 5.2 din contractul menționat, prima de asigurare constituie 439232,22 lei, iar pct. 7.1.2 prevede că contractul de asigurare produce efecte de la data achitării primei de asigurare.

Remarcă că ÎS „Calea Ferată din Moldova” în calitate de asigurat nu a achitat prima de asigurare, astfel nici ÎM CIA „Transelit” SA nu a avut nicio obligație de a despăgubi în cazul producerii riscului asigurat.

Astfel, cu referire la prevederile art. 18 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la asigurări, evidențiază că potrivit specificului contractului, în lipsa primei de asigurare, acesta nu produce efecte juridice.

Notează că în cazul producerii unui risc asigurat, asiguratorul nu avea nicio obligație de despăgubire, întrucât achitarea integrală a primei de asigurare este o clauză obligatorie a contractului de asigurare și producerii efectelor acestuia.

Menționează că în contractul încheiat între părți nu este indicat termenul de plată a primei de asigurare, iar termenul privind producerea efectelor contractuale, curge din data achitării primei de asigurare integrale.

Consideră că ÎM CIA „Transelit” SA nu poate pretinde la încasarea sumei de 132822,42 lei.

Remarcă că deși ÎS „Calea Ferată din Moldova” a prezentat suficiente probe și argumente la examinarea cauzei în fond și în apel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au dat apreciere unor aspecte nesemnificative, contradictorii cu legislația în vigoare și circumstanțele pricinii.

Obiectează că instanța de apel nu a examinat pe deplin cererea de apel depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, indicând că apelantul în cererea de apel a invocat aceleași argumente ca și în instanța de fond, ceea ce nu corespunde adevărului.

Notează că ÎS „Calea Ferată din Moldova” a adus argumente noi în cererea de apel care au rămas neexaminată de către instanța de apel.

La 26 aprilie 2018, ÎM CIA „Transelit” SA a depus referință la cererea de recurs a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 ianuarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 117), însă careva date care ar confirma recepționarea acestora de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 februarie 2018, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din

Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton